

FINANČNI TRGI

Prvi borec za obvezničarje je finančni špekulant

Matjaž Polanič, Katja Svenšek

Na ustavnem sodišču se že ta mesec obeta razprava o eni vsebinsko najtežjih in finančno najpomembnejših odločitvah, to je, ali je bil izbris podrejenih obveznic podržavljenih bank neustaven. Očitno nekateri špekulirajo tudi z odločitvijo ustavnih sodnikov.

Prvi borec proti razlastitvi lastnikov podrejenih in hibridnih obveznic slovenskih bank **Tadej Kotnik** zagotovo ni eden od malih, nepoučenih vlagateljev, ki so zdaj izbrisane podrejene obveznice kupili pred leti in ostali brez vsega. Večinoma je tvegane obveznice po nizkih cenah namreč kupoval šele po tistem, ko so imele banke že težave z zbiranjem dodatnega kapitala. Ko je Banka Slovenije obveznice izbrisala, je imel Kotnik že pripravljeno ustavno presojo, in če mu uspe, si lahko obeta znaten zaslužek.

»Tega, da bom zaslužil, če bo kdaj kaj iz tega (ustavne presoje, op.p.), ne skrivam,« je priznal Kotnik. Sprva je nakupe podrejenih obveznic sicer utemeljeval s tem, da je tako dobil možnost za sprožitev ustavne spora, saj drugače ne bi mogel izkazati pravnega interesa, do tako arbitratnih posegov pa da je bil kritičen že več let prej. Na prvi pogled hvalevredna skrb za **male delničarje**, a glede na njegov vložek kljub vsemu na majavih temeljih.

Špekulant z borze na ustavno sodišče

Po dostopnih podatkih je Kotnik podrejene in hibridne obveznice Probanke, Factor banke, NLB in Nove KBM kupoval vse lansko leto po vsega nekaj odstotkih nominalne vrednosti oziroma po praktično najnižjih cenah, po katerih se je na borzi z njimi trgovalo. Obveznice Banke Celje, ki jim glede na napovedi prav tako grozi izbris, je kupoval še letos, vse dokler Ljubljanska borza ni ustavila trgovanja z njimi.

Kotnik je po podatkih Ljubljanske borze in Centralne klirinško-depotne družbe KDD za nakupe podreje-

nih in hibridnih obveznic Probanke, Factor banke, Nove KBM, NLB in Banke Celje odštel med 75.000 in 100.000 evri, pri čemer je v vsako od petih omenjenih bank vložil po okoli 20.000 evrov. Skupna nominalna vrednost teh obveznic je bistveno višja in po naših izračunih znaša nekaj več kot 600.000 evrov. Če bi torej ustavno sodišče razsodilo, da je izbris podrejenih obveznic neustaven, Banka Celje pa bi se izognila podržavljanju, bi Kotniku naložbe v te obveznice prinesle pol milijona evrov dobička. Največ ima sicer Kotnik na kocki v Banki Celje, kjer nominalna vrednost njegovih obveznic znaša več kot 300.000 evrov.

Kotnik pravi, da osebnih interesov pri svojem pravnem boju ne skriva. »Sem vlagatelj in prepoznal sem diskrecijo med ceno na trgu ter verjetnostjo, koliko lahko s tem zaslužim. Zato sem šel v nakup,« priznava. A da ne gre za nepoučenega vlagatelja oziroma da gre za vlagatelja z dobrimi informacijami, med drugim kaže podatek, da je v svojih kolumnah priznaval, da ima interne informacije o načrtovanih spremembah zakona o bančništvu, ki so tlakovale pot do izbrisa obveznic. Kot je že septembra lani zapisal v eni od svojih kolumn v časniku Finance, ga je na »ustavno spornost domislic« piscev zakona opozoril »zaskrbljen odločevalec«. Tudi to pa se Kotniku ne zdi sporno. »Izvedel sem, da pišejo tak zakon,« priznava, a hkrati pojasnjuje, da niso bili redki, ki so bili s tem seznanjeni. »Eni so prodajali, jaz pa kupoval, a vse na Ljubljanski borzi,« pravi. »Od tega, po kakšni ceni sem sam kupoval obveznice, ni imela banka nobene škode. Izgubo je poknjil tisti, ki je bil lastnik ... Da bi zdaj rad zanje dobil 100 odstotkov nominalne vrednosti, pa ni vaša stvar,« je zaključil.

Leto dni nakupov

Kotnik je podrejene obveznice slo-

Page: 9

Reach: 112000

Country: SLOVENIA

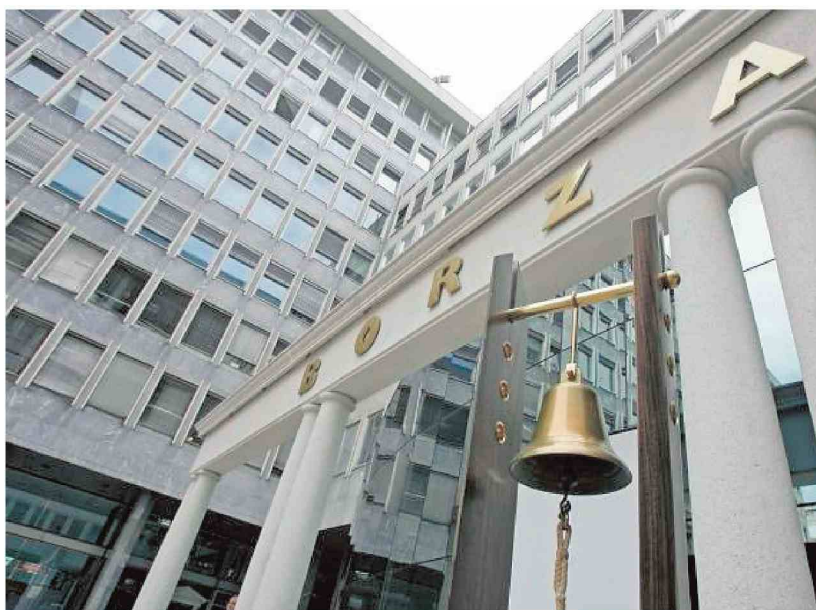
Size: 571 cm2

2 / 2

venskih bank nekoliko bolj intenzivno začel kupovati že v začetku lanskega leta, ko je z visokim diskontom sprva kupoval le podrejene obveznice Probanke, nato pa je med majem in avgustom kupoval tudi podrejene obveznice Factor banke. Podrejene obveznice omenjenih dveh bank je sodeč po podatkih Ljubljanske borze kupoval po cenah med 10 in 50 odstotki nominalne vrednosti. Sredi lanskega leta se je Kotnik vpisal tudi med večje lastnike obveznic NLB 26, ki jih je banka ob izdaji leta 2010 med nepoučenimi vlagatelji tržila na svojih bančnih okencih. S temi obveznicami je Kotnik sprva ustvaril celo dobiček. Po njihovi rasti septembra lani mu je uspelo manjši paket obveznic celo prodati, vendar je nato novembra lani obudil nakupe. Dokler Ljubljanska borza trgovanja s kasneje izbrisanimi obveznicami ni ustavila, mu je uspelo svoje lastništvo povečati na 1200 lotov. Nominalna vrednost teh obveznic znaša 120.000 evrov, vendar pa jih je Kotnik v povprečju kupoval po cenah med vsega 10 in 20 odstotki nominalne vrednosti. Po le pet odstotkov nominalne vrednosti pa je Kotnik kupil tudi zadnje pakete obveznic Nove KBM.

Nakupe podrejenih obveznic domačih bank je Kotnik nadaljeval tudi letos, torej že po tistem, ko je ostal brez »podrejenecv« Factor banke, Probanke, NKBM in NLB in ko je že vložil pobudo za ustavno presojo zakona o bančništvu, ki je izbrise omogočil. Od začetka leta do aprila je bil namreč med največjimi kupci podrejenih obveznic Banke Celje 16. izdaje. Te so na borzi še konec lanskega leta kotirale pri nekaj več kot 50 odstotkih nominalne vrednosti, po 19. decembru, ko je Banka Slovenije z odredbo zbrisala podrejene obveznice podržavljenih bank, pa je njihova vrednost začela strmo upadati. Dokler Ljubljanska borza ni ustavila trgovanja, se je namreč z njimi trgovalo po vsega okoli štirih odstotkih nominalne vrednosti. Kljub skromnemu prometu na Ljubljanski borzi je Kotniku uspelo kupiti 3347 obveznic Banke Celje, za katere je po neuradnih izračunih odštél med 13.000 in 25.000 evri. V primeru, da bi Banka Celje ob dopetju leta 2019 te obveznice poplačala po polni nominalni vrednosti, bi Kotniku nakupi prinesli visok dobiček. Samo za svoje obveznice

Banke Celje bi namreč prejel slabih 335.000 evrov, brez upoštevanja obresti, ki na letni ravni znašajo osem odstotkov. Kotnik ima sicer v lasti tudi manjši paket hibridnih obveznic Banke Celje 11. izdaje, ki je po nominalni vrednosti vreden 18.000 evrov. Te obveznice sicer sodijo med najbolj tvegane, saj v plačilo dospejo šele leta 2045, vendar jih je Kotnik po dostopnih podatkih kupil že pred več kot tremi leti.

Fotografija: Luka Cjuha/dokumentacija Dnevnika

Redki kupci podrejenih obveznic

Podrejene obveznice NLB 26 sta v tednih pred izbrisom prodajala predvsem Sklad obrtnikov in podjetnikov (SOP) in KBM Infond. Na drugi strani pa so bili pri nakupih poleg Kotnika aktivni zlasti nekdanji predsednik uprave Banke Zasavje Zdenko Fritz, nekdanji direktor Agroservis Silvo Flisar in bivši predsednik uprave NFD Holdinga Stanislav Valant oziroma njegova družba Vasin. Preden je bila Probanke

podržavljena, je Valant kupoval tudi njene podrejene obveznice, a jih je nato avgusta prodal. A če sta Valant in Kotnik v podrejene obveznice investirala zlasti po tistem, ko so se banke pripravljale na dokapitalizacijo, je Fritz v njih investiral že dolgo pred tem. Po podatkih KDD je imel Fritz v lasti (po nominalni vrednosti) za skoraj milijon evrov podrejenih obveznic NLB, Valant pa za več kot 0,6 milijona evrov.